

Voorstelling Europees verkiezingsmemorandum Voka, 7-2-2019

Zeer geachte Europarlementsleden en kandidaat Europarlements-leden,
Beste collega's, beste ondernemers,
Dames en heren,

Iets minder dan drie jaar geleden daverde Europa op zijn grondvesten. Op 23 juni 2016 stemde een nipte meerderheid van de Britten in een referendum voor het verlaten van de Europese Unie. Voor de eerste keer werd het duidelijk dat een steeds hechtere EU niet automatisch de terminus van de Europese geschiedenis is. De dag na het referendum legde de voorzitter van de Europese Raad Donald Tusk dan ook de vraag voor aan de 27 overblijvende regeringsleiders: waar willen we naartoe?

Dames en heren,

Laat mij duidelijk zijn. Voor Vlaamse ondernemers is het debat rond de EU niet één van wel of niet maar wel één van wat. De drie bedrijven die vandaag aan het woord zijn gekomen tonen dit mooi aan. Het nut en zelfs de nood aan de EU is voor hen veel evidentier dan voor de doorsnee Vlaamse burger omdat ze er veel meer rechtsreeks mee in aanraking komen. Dit betekent echter ook dat zij veel meer geconfronteerd worden met de tekortkomingen van de Europese Unie. In het debat over de toekomst van de Europese Unie, kan men dan ook niet voorbij de belangrijke stem van de ondernemers.

In het Europees Memorandum van Voka hebben wij geprobeerd om de stem van de Vlaamse ondernemers te laten klinken. Wij pleiten voor drie zaken. Eén: een efficiënte EU; twee een internationale EU en drie een strategische EU. En wij zijn er van overtuigd dat we dit enkel kunnen bereiken als naast de Europese Commissie en het Europees Parlement ook de lidstaten zich veel meer engageren voor een slagkrachtig Europa.

[een efficiënte EU]

Laat mij beginnen met een efficiënte EU. Op 14 januari 1985 sprak de Europese Commissievoorzitter Jacques Delors voor het Europees Parlement de ambitie uit om de Eenheidsmarkt te vervolledigen. Die

ambitie heeft elke Belg sinds 1990 elk jaar ongeveer 1000 euro extra opgeleverd. Maar dat project is verre van af terwijl hier de echte economische meerwaarde van de Europese Unie zit. Ik stel vast dat er tussen de technologiereuzen van vandaag geen enkel Europees bedrijf te bespeuren valt. De handel in diensten in de EU is slechts een fractie van de handel in goederen. En een competitief, leveringszeker en duurzaam energiesysteem wordt het best op Europees niveau georganiseerd. Daarom hebben we 30 jaar later dringend nood aan een nieuw 'Jacques Delors moment': de omschakeling naar een ware Eenheidsmarkt van de 21ste eeuw moet prominent op de politieke agenda staan. Het wegwerken van de vele hinderpalen en beperkingen die nog steeds bestaan in de eenheidsmarkt zal leiden tot meer innovatie, meer jobs en finaal meer welvaart.

[Een internationale EU]

De Europese Unie staat daarnaast voor een fundamentele keuze. Is de EU een puur intern vredesproject of hebben we de ambitie om buiten onze veilige Europese cocon te gaan om onze welvaart te laten groeien én onze veiligheid duurzaam te verankeren? Het 'nooit meer oorlog' is te veel een vorm van navelstaarderij geworden. Op een onbedoelde manier richt het de blik naar binnen terwijl zowel de grote uitdagingen als opportuniteiten van vandaag de Europese Unie overstijgen. Klimaat en migratie, waarschijnlijk de thema's die de Europeanen het meest beroeren, kunnen bijvoorbeeld enkel door Europa aangepakt worden als er op internationale schaal wordt nagedacht. De grote economische groei en dus opportuniteiten voor onze bedrijven liggen ook steeds meer buiten Europa.

[Een strategische EU]

Ten slotte moet de EU veel meer vooruitzien en ook buiten crisistijden zich kunnen wapenen voor de uitdagingen van de toekomst. Dit vergt in de eerste plaats een zelfbeeld van de EU als een internationale speler tussen andere internationale spelers. Dat kan pas als er een echt besef ontstaat van de Europese strategische belangen.

Zo moet de EU een omvattende strategie ontwikkelen om de digitale uitdaging, de demografische uitdaging én de klimaatuitdaging aan te gaan. Innovatie zal hier telkens een cruciale rol in spelen.

Hierin schuilt trouwens een ander belangrijk motief voor Europese integratie. Door één stem te laten horen zal die luider klinken in de wereld. Meer Europa betekent dan ook niet dat we minder controle hebben over

ons lot. Integendeel, het zal ons net meer toelaten om het lot in eigen handen te nemen. Alleen samen kunnen we onafhankelijk zijn.

[Duurzaam verbinden]

Dames en heren,

Deze uitdagingen kunnen enkel ten gronde aangepakt worden door de Europese instellingen én de lidstaten samen. Dit is een zeer belangrijke boodschap die veel te vaak vergeten wordt. Het grootste obstakel voor het realiseren van de visie die ik net beschreven heb is namelijk niet een gebrek aan middelen voor de Europese instellingen maar veel meer de aarzeling van de lidstaten om hun eigen middelen in te zetten als deel van het geheel. Ook in België is de Wetstraat helaas nog vaak een bijzonder lange straat, met aan de ene kant het centrum van de Europese politiek en aan de andere kant het centrum van de Belgische politiek.

Daarom roepen wij in ons memorandum onze nationale, regionale en zelfs lokale beleidsmakers op om veel meer een Europese reflex te kweken. Wij kijken ook naar onze huidige en toekomstige Europarlementsleden om dit verder te bepleiten door meer de banden aan te halen met het federaal en Vlaams parlement.

Wij roepen alvast op tot de invoering van een 'eenheidsmarkttoetsing' op Vlaams en federaal niveau. Met een eenvoudige en gefocuste impactanalyse moeten zo telkens de effecten op de eenheidsmarkt van nieuwe wetgevende initiatieven in kaart gebracht worden om bij de uitvoering ervan een negatieve impact op de eenheidsmarkt te vermijden. Onze noorderbuur Nederland doet dit overigens al heel goed. Wij veel minder.

We moeten ook begrijpen dat niet elke lidstaat met alles wil of kan meedoen. 28 lidstaten is namelijk veel. Daarom moet het ook mogelijk zijn dat groepen lidstaten vooruit lopen op de anderen. Voor Vlaanderen en België mag de Benelux samenwerking nog een stuk steviger worden. Samenwerking met onze grote burens Duitsland en Frankrijk ook.

Dames en heren,

Laten we dus samen verder timmeren aan het Europese huis, er is nog heel wat werk aan de winkel. We moeten onze lessen trekken uit de Brexit om te vermijden dat we binnen vijf jaar een 'Nexit', 'Grexit' of 'Frexit' hebben. En hiermee bedoel ik voor de duidelijkheid niet dat we de Britten moeten straffen. Een handelsvriendelijke Brexit is van uitermate groot

belang voor de Vlaamse ondernemers. Laten we dus hopen dat de rede zegeviert op het einde en dat een no deal alsnog vermeden wordt.

Hartelijk bedankt voor uw aandacht en aanwezigheid en ook van harte dank aan onze partners die dit event mogelijk gemaakt hebben. Graag nodig ik jullie nu uit om nog wat na te praten tijdens een ontbijt in de zaal hiernaast!